

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สถานภาพการเลี้ยงโคขุนแบบมีพันธะสัญญาของเกษตรกรใน
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายจิรณทัต บุญป้อ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชค มิเกล็ด	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการเลี้ยงโคขุนแบบมีพันธะสัญญาของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคขุนแบบมีพันธะสัญญา และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเลี้ยงโคขุนแบบมีพันธะสัญญา โดยประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธี
วิทยาวิจัย สัมภาษณ์เกษตรกร 68 ราย และผู้จัดการ บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด

ผลการวิจัยด้านสภาพการเลี้ยงโคขุนพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 49.63 ปี ส่งสม
ประสบการณ์การเลี้ยงโคขุนจากการปฏิบัติจริง และได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้จัดการ
บริษัทขณะเยี่ยมฟาร์ม เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้อโคจากตลาดนัดแม่ยอมาขุน เป็นโคลูกผสมพันธุ์
ชาร์โรเลส์ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการปลูกหญ้าแต่เกี่ยวหญ้าจากพื้นที่สาธารณะ ส่วนอาหารข้น ยา
และวัคซีนเบิกจากบริษัท อาหารเสริม ได้แก่ กากน้ำตาล กากถั่วเหลือง และมันเส้น

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคขุนพบว่า ระยะเวลาเลี้ยงโคขุนเฉลี่ย 277 วัน มีต้นทุน
24,431.55 บาท รายรับจากการขายโค (ไม่รวมมูลโค) 29,638.52 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อตัว (ไม่รวม
มูลโค) 5,206.97 บาท แต่เมื่อรวมรายรับจากการขายมูลโคด้วยแล้ว ทำให้มีรายรับจากการขายโค
(รวมมูลโค) 30,183.98 บาท คิดเป็นกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อตัว (รวมมูลโค) 5,752.43 บาท ซึ่งเกษตรกร
ส่วนใหญ่พอใจกับรายรับและกำไรที่ได้

อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังประสบปัญหา ราคาและโปรแกรมเชือดไม่แน่นอน ซึ่งถูก
กำหนดโดยบริษัท และเกษตรกรไม่ทราบข้อมูลเกรดคุณภาพซาก นอกจากนี้อาหารหยาบขาดแคลน
ในฤดูแล้ง ขาดเงินทุนหมุนเวียน ขัดแย้งกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่องการเก็บภาษีโรงเรือน
และที่ดิน เจ้าหน้าที่ ปศุสัตว์ไม่มาดูแลเกษตรกรเท่าที่ควร เกษตรกรขาดที่ปรึกษาในการรวมกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรควรมีการทำบัญชีฟาร์มเพื่อให้ทราบต้นทุนและ
ผลตอบแทนที่แท้จริง และใช้ข้อมูลต้นทุนต่อรองกับบริษัทให้สามารถเข้าถึงข้อมูลคุณภาพซากได้
และจัดทำโปรแกรมการเชื่อค้ำให้แน่นอนมากขึ้น รวมทั้งควรรีเริ่มการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ในหมู่สมาชิก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Situation of Beef Production Under Contract Farming of Farmers
in Chiang Mai Province

Author Mr. Cheeranat Boonpor

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Avorn Opatpatanakit	Chairperson
Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang	Member
Asst. Prof. Dr. Choke Mikled	Member

Abstract

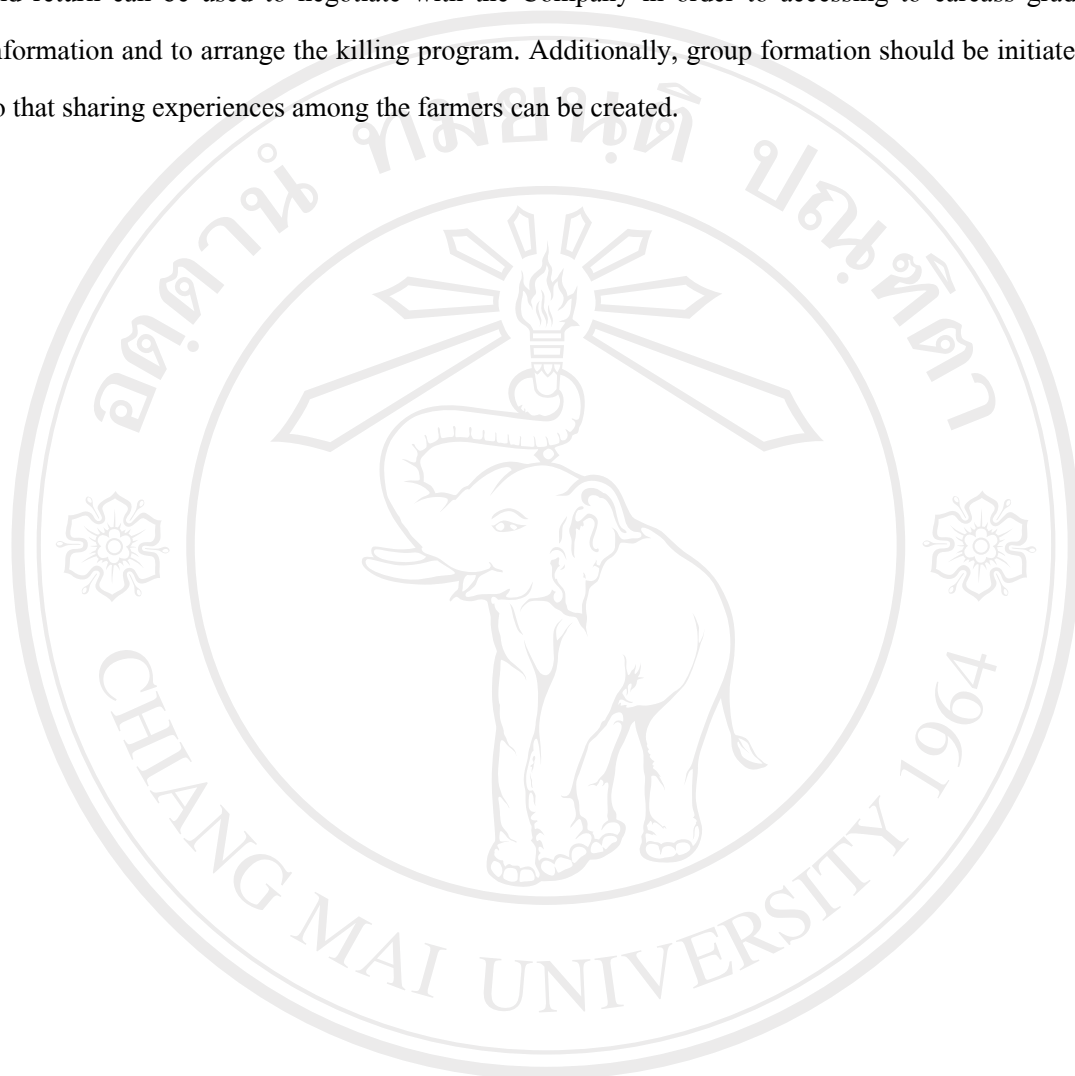
The objectives of the independent study titled “Situation of Beef Production Under Contract Farming of Farmers in Chiang Mai Province” were to 1) find out beef production under contract farming of farmers in Chiang Mai Province, 2) cost and return from beef production under contract farming, and 3) problems and suggestions towards beef production under contract farming. Quality research was applied as research methodology by interviewing 68 farmers and manager of Northern Farm (1996) Company.

For beef production, it was found that the average age of farmers was 49.63 year. Their experience on cattle raising has long been accumulated through practices and sharing knowledge with the manager of Northern Farm (1996) Company while visiting farms. Charolais cattle were bought from Maeyoy Market. Fresh grass was brought from public area without pasture. Concentrate, medicine and vaccine were provided by the Company. Supplementations were molass, soybean meal and cassava chip.

It was also found that the average raising period was 277 days. The average cost was 24,431.55 baht while return and benefit (excluding cattle dung) were 29,638.52 and 5,206.97 baht, respectively. If cattle dung was included, the return and benefit were 30,183.98 and 5,752.43 baht, respectively. Most farmers were satisfy with such return and benefit.

Problems were found to be the unreliable price and killing program organized by the Company, unaccessable to carcass grade information, fresh grass shortage in dry season, financial

shortage, conflict with Tambon administrative organization towards house and land tax, less support from livestock officers, and lack of advisor to group formation. This independent study suggested that farmers should record farm accounting so that correct information regarding cost and return can be used to negotiate with the Company in order to accessing to carcass grade information and to arrange the killing program. Additionally, group formation should be initiated so that sharing experiences among the farmers can be created.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved